

Posudek rigorózní práce

Autorka: Karla Zradičková Šafránková

Název práce: Osobnost dítěte a zahájení docházky do mateřské školy.

Rigorózní práce K. Zradičkové je klasicky členěna na část teoretickou a výzkumnou. Období nástupu do MŠ z rodinného prostředí nazývá autorka tranzicí. Téma je uvedeno pojednáním o emocích a emoční regulaci. Tento proces je jistě relevantní při zvládnutí nástupu do mateřské školy. Na emoční regulaci navazuje kognitivní vývoj. Popis základních psychologických procesů pak ústí v téma socializace, což je proces, který je akcelerován vstupem dítěte do vrstevnické skupiny v MŠ.

Autorka vychází především z relevantních česky psaných zdrojů, které jsou doplněny zahraniční anglicky psanou literaturou. Za cennou považují důkladně zpracovanou kapitolu Tranzice, kde autorka zdařile shrnuje současné poznání o přechodu dítěte z rodiny do MŠ. Zde vychází především ze zahraničních zdrojů, protože tento přechodový moment nebyl v české literatuře důkladně zpracován. Ze strany pedagogů a psychologů mluvíme v českém prostředí častěji o adaptaci na nové prostředí, proto práce pokrývá i toto téma. Autorka se zde zabývá také pojmem adaptabilita jako charakteristikou jedince, která adaptaci ovlivňuje. Po výkladu kontextů a procesů spojených s nástupem do mateřské školy věnuje autorka pozornost osobnostní výbavě dítěte z hlediska psychické odolnosti.

Přehled poznatků k tématu práce je důkladný. Autorka používá jak klasické zdroje (Piaget, Vygotskij), tak výsledky nových výzkumů. Začleňuje i literaturu určenou pro pedagogy a rodiče, což je na tomto místě relevantní, protože tato literatura má přímý dopad na rodiče a děti. Text je po formální stránce v pořádku. Struktura textu je přehledná.

Ve výzkumné části autorka formuluje cíle a popisuje vzorek, který byl sledován dlouhodobě s odstupem dvou měsíců. Následně jsou formulovány hypotézy. Hodně prostoru je věnováno použité metodě, kde je zvolený postup náležitě zdůvodněn. Postupně jsou ověřovány formulované hypotézy. Výsledková část je přehledná a doložená tabulkami a grafy. Vzhledem k tomu, že pro praxi jsou zajímavé nejen korelace, ale hlavně predikce, byla s pomocí statističky realizována mnohonásobná lineární regrese, která přinesla výsledky pro predikci adaptace v září. Výsledky jsou důkladně diskutovány a vztaženy k zjištěním dřívějších studií i k postřehům z praxe.

Celkově práce splňuje nároky kladené na rigorózní práce. Doporučuji práci k obhajobě .

Praha, 30.3.2015

PhDr. Simona Horáková Hoskovcová, PhD.